

Väestönsuojan käyttöönotto- ja käyttö -yleisopas

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää arvokkaana yleisoppaan valmistelua ja sen sisältämää tärkeää ja ajankohtaista tietoa. Opas on yleisellä tasolla hyvä ja kattava kuvaus väestönsuojan käyttöönottoon ja käyttöön liittyen. Ministeriön näkemyksen mukaan oppaan julkaisu edistää väestönsuojelua ja poikkeusoloihin varautumista tarjoamalla lisää tietoa ja tukea väestönsuojien turvalliseen käyttöön.

Oppaan jatkovalmistelussa olisi mahdollista harkita sisällön selkeyttämistä siten, että ohjeen kohteen - pelastussuunnitelmaa ja sen mahdollisia liitteitä ylläpitävän tahon - kannalta uusi sisältö keskitettäisiin ohjeen alkuun. Selkeä väestönsuojan käyttöönotto- ja käyttösuunnitelman malli voisi olla esimerkiksi oppaan liitteenä. Oppaaseen koottu muu väestönsuojia ja väestönsuojelua koskeva taustatieto voisi olla erillisessä lisätietojaksossa tai myös omana liitteenään. Nykymuodossaan oppaan lukijan voi olla hieman työlästä hahmottaa, mikä oppaassa on uutta ja missä vain taustoitetaan ja kuvataan olemassa olevia viranomais- ja muita vastaavia menettelyitä.

Opasta on nykyaikaistettu mm. lisäämällä siihen huomioita matkaviestinten käytöstä väestönsuojassa sekä joitakin Ukrainan sodan kokemuksia (4.3.3 Tekniikan käyttöönotto). Tämä on erittäin hyvä kappale asian nykyaikaistamisessa vanhan puhelinpistoke- ja liittymäratkaisun sijaan (oppaan sivu 29).

Opas ei ota kantaa, sallitaanko väestönsuojan käyttöönotossa ulkopuoliset viestilaitteet ja miten laitteiden käyttö ohjeistetaan. Väärällä käytöllä voidaan aiheuttaa tarpeettomia riskejä esimerkiksi ilmanvaihtouukkojen tiivydelle. Oppaassa olisi hyvä käsitellä sitä, miten tällaisten riskien toteutuminen voidaan ehkäistä ja kenen luvalla mitään voidaan tehdä.

Oppaan liitteessä 2 käsitellään tarveharkinnan perusteella hankittavia väestönsuojakohtaisia materiaaleja ja varusteita. Erityisesti lepäämisen mahdollistavat järjestelyt, esim. vuoteet on hyvä huomioida, kun oppaankin mukaan "...suojan seiiniin ei tule nojata tai esimerkiksi nukkua pää seinässä kiinni, koska koko rakennus ja myös suojan seinät voivat asevaikutuksien vuoksi tärähtää". Varusteiden osalta voisi olla hyvä harkita jatkojohtojen lisäämistä kalustoluetteloon, tai muutoin varmistaa sähköpistokkeiden riittävyys. Mahdollisuus mobiililaitteiden käyttöön voi vähentää myös tilanteen aiheuttamaa ahdistusta ja ylläpitää henkistä resilienssiä hankalassa tilanteessa.

Lisäksi olisi hyvä varmistaa, että kaikissa S1-kalliosuojiiin johtavissa ajoluiskissa kulku säilyy esteettömänä ja kaksi täysikokoista kuorma-autoa mahtuvat ohittamaan toisensa, ja että luiskan alaosassa on kääntöpiste.

Alaluvun 3.3 toisessa kappaleessa todetaan, että väestönsuojan sijainti on julkista tietoa. Julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan rakennusten turvajärjestelyjä koskevat ja toteuttamiseen vaikuttavat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti salassa pidettäviä eli

kohtaan sisältyy salassapito-olettama. Väestönsuojan tarkempi sijainti rakennuksessa ei ole julkinen tieto ainakaan ennen väestönsuojan käyttöönottoa.

Oppaan jatkovalmistelussa tulee kiinnittää huomiota siihen, että lausuntoversiosta puuttuvat kuvat ja tekstirakenteet mahdollisimman selkeästi ja ristiriidattomasti kuvaavat kulloistakin käsiteltävää teemaa.

Osastopäällikkö, ylijhtaja

Olli-Pekka Rantala

Yksikön johtaja

Lars Dolk

VN/18459/2025-LVM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: